

Секція «ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА І КОНТРОЛЮ»**Шкрум З.І., ст.гр.ЕК-35**

Науковий керівник: викладач Кур'янова С.О.

*Кафедра: екологічного права і контролю***ЕКОЛОГІЧНІ РИЗИКИ МОРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ
НАФТОПРОДУКТІВ**

Жодна проблема, мабуть, не хвилює сьогодні людство так, як паливо і його транспортування: незважаючи на те, що в своєму еволюційному розвитку, людство починає використати всі нові види ресурсів (атомну і геотермальну енергію, сонячну, гідроенергію припливів і відливів, вітряну і інші нетрадиційні джерела), все ж головну роль в забезпеченні енергією всіх галузей економіки сьогодні грають паливні ресурси - нафта. У сучасному капіталістичному світі споживання нафти у всіх її видах щорічно обходиться в астрономічну суму - 740 млрд. дол. А вартість видобутку нафти дорівнює всього 80 млрд. дол.

За оцінкою національної Академії наук США в середині 70-х років тільки в морське середовище потрапляло приблизно 6 млн. т нафти. До кінця 70-х років викиди нафти в моря й океани зросли до 10 млн. т/рік. Найбільшої шкоди завдають розливи нафти в результаті катастроф танкерів і аварій на морських бурових платформах. Число таких аварій надзвичайно велике: тільки в США в 1972-1976 рр.. береговою охороною реєструвалося в середньому 12,3 тис. випадків таких викидів на рік. При збереженні числа аварій простежується тенденція до збільшення масштабів одноразових викидів нафти головним чином через аварії супертанкерів. Викиди нафти в кінці 60-х - початку 70-х років в результаті катастроф таких танкерів, як «Белен» і «Торрі Каньйон», тьмяніють у порівнянні з розливом 220 тис. т нафти при аварії танкера «Амок Кадіс» в березні 1978 р. Аналіз наслідків цієї аварії для навколишнього середовища, виконаний 20 місяців потому, показав, що протягом наступних трьох - п'яти років видобуток устриць в ураженій акваторії буде неможлива, а осіла на дно нафту буде викидатися на поверхню штормами принаймні протягом 10 найближчих років. Прогноз підтвердився. Зростає і «внесок», що вноситься в забруднення водного середовища морськими буровими платформами. Актуальність теми нафтового забруднення Чорного моря, особливо його північно-західної шельфової зони, зумовлена різким зростанням обсягів перевезень нафти на традиційних маршрутах і відкриттям нових маршрутів нафтових потоків. Україна володіє могутнім портовим потенціалом. На узбережжі Чорного й Азовського морів розташовано 18 морських торгових портів (Одеський, Південний, Ренійський, Ізмаїльський, Іллічівський та ін.) і 12 портопунктів. На берегах Кримського півострова розташовані морські Євпаторійський, Севастопольський, Керченський та ін. порти. Пропускна здатність нафтогавані Одеського порту до 27 млн. тонн у рік, порту Феодосія до 4 млн.

тонн у рік і порту Рені до 1 млн. тонн у рік. Якщо врахувати першу чергу морського нафтоперевалочного комплексу «Південний» пропускною здатністю 9 млн. тонн, то загальна пропускна здатність українських портів на сьогодні складе 41-42 млн. тонн. За останні роки при зростаючому об'ємі морських перевезень сирої нафти і нафтопродуктів і діяльність нафтових терміналів, аварійних ситуаціях із танкерів і суден щорічно потрапляє в Чорне море від 2 до 10 тис. тонн нафтопродуктів. Аналіз даних по аварійних ситуаціях показує, що кількість скинутих при аваріях нафтопродуктів відносно об'єму перевалки вантажів у портах України невелике і становить в середньому від 1 до 4-5 %. У найближчі 5-10 років щорічний обсяг нафтоперевезень у Чорному морі може збільшитися до 220-250 млн. тонн.

Головним лихом для океану є нафта. Нафта і нафтопродукти потрапляють в океан під час перевезення танкерами, при видобутку нафти в смузі берегового шельфу, при промиванні порожніх ємностей нафтопаливного флоту і машинних відділень суден. Нафта утворює на поверхні води плівку товщиною всього в 0,001 см (кожна крапля нафти покриває непроникною плівкою 20 кв. М поверхні). Це різко скорочує газо-і водообмін між океаном і атмосферою, губить мікроорганізми, рибу, морських птахів. У плівці накопичуються іони важких металів, пестициди та ін. шкідливі речовини. Спроби зібрати нафту з поверхні води продемонстрували майже повну безпорадність знаходиться на озброєнні нафтовидобувних компаній техніки з видалення нафтових плям.